

Slovenski trg traktorjev 2024

mag. Marjan Dolenšek, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 27.01.2024 (<https://doi.org/10.20315/10.20315/IG.2025.0004>)

Lansko leto se je nadaljeval trend zmanjševanja prodaje traktorjev, ki se je začel v drugi polovici leta 2022 in nadaljeval celo leto 2023 in tudi lansko leto. Padec prodaje v odstotkih je bil lani sicer manjši kot v letu 2023, a prvič po 20 letih (po letu 2003) je spet prodanih manj kot 1.000 traktorjev, in sicer 932. To je 15,6 % oziroma 172 traktorjev manj, ko so bili prodani 1.104 kosi. Naj spomnimo, da je to 261 traktorjev oziroma 19,1 % manj kot v letu 2022, ko je bilo prodanih 1.365 novih traktorjev.

Leto 2024 je glede na prodajo tako nekaj nad leti od 2000 do 2003, ko je bilo v večletni krizi prodaja najmanjša po letu 1991, od kar redno spremljamo prodajo traktorjev v Sloveniji. V manjši prodaji traktorjev se zrcali tudi manjša prodaja druge kmetijske in gozdarske tehnike, čeprav slednjega ne moremo prikazati s številkami, saj so na voljo le podatki o novo registriranih vozilih, o sami prodaji pa ne. Res se število kmetij oz. kmetijskih gospodarstev zmanjšuje (po statističnih podatkih jih je bilo v letu 2024 skupaj 68.300), a še zdaleč ne s takim tempom, kot pada prodaja tehnike v zadnjih letih, kar kaže na nezavidljivo stanje kmetijstva in gozdarstva. Če upoštevamo med poznavalci slovenskega kmetijstva razširjeno mnenje, da imamo okoli 20.000 tržno usmerjenih kmetij in pretežno le te tudi investirajo, lahko hitro izračunamo v koliko letih bi si obnovili traktorski park. Če pa obnovo preračunamo na vseh 120.000 v Sloveniji prisotnih traktorjev, pa lahko samo zavzdihnemo. Naj tudi v pregledu stanja za leto 2024 že na začetku spomnimo, da v podatkih niso upoštevani štirikolesniki, ki so lahko registrirani tudi kot traktorji.

Prodaja po mesecih in skupinah proizvajalcev

Po prebranem precej pesimističnem uvodu bi pomislili, da je bilo lani v vseh mesecih prodano manj traktorjev kot leto pred tem in da so vsi prodajalci prodali manj in ne bi veliko zgrešili, stave pa ne bi dobili. V vseh mesecih, razen za 4 kose v decembru, se je prodaja traktorjev v primerjavi s prejšnjim letom zmanjševala. V absolutnih številkah najbolj v sredini leta, oz. maja in junija, ko se tudi sicer registrira največ novih traktorjev po mesecih.

Če pogledamo lansko prodajo po skupinah proizvajalcev, vidimo, da je na vrhu skupina CNH kot že dolga leta in prodanimi 15 traktorji več kot predlani. Znotraj skupine sta pridobila Case IH in Steyr, nekaj kosov pa je izgubil New Holland. Na drugo, tradicionalno mesto se je vrnila skupina SDF, kjer so skupaj prodali manj, znotraj skupine pa so pri Deutz-Fahr prodali več, pri ostalih treh blagovnih znamkah pa manj. K temu je pripomogla tudi slabša prodaja John Deere, ki je iz drugega mesta nazadoval na četrto mesto. Vmes je skupina Agco, kjer so vse tri blagovne znamke prodale manj. Na petem mestu je bil Solis, kjer so prodali 11 traktorjev več. S tem proizvajalcem se zaključuje skupina s prodajo nad 100 traktorjev. Naslednji Claas je prodal že pol manj, ob sicer treh traktorjih več kot leto pred tem.

V preglednici so navedeni podatki za vse skupine in blagovne znamke. V zadnjih dveh stolpcih so primerjalni podatki z letom 2023. Kot vidimo, je le malo tistih, ki so lani prodali več, večina je bila v rdečem še bolj izrazito kot v letu 2023.

Preglednica 1: Prodaja traktorjev v letu 2024 po skupinah proizvajalcev, blagovnih znamkah in mesecih

Znamka	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec	sk. 2024	2024%	sk. 2023	raz. 23/24
CNH skupina	26	19	39	32	21	21	19	4	13	25	14	17	250	26,8	235	15
CASE-IH	6	4	10	9	3	8	8	1	7	3	3		62	6,7	55	7
NEW HOLLAND	14	9	19	17	16	12	10	2	6	15	8	8	136	14,6	140	-4
STEYR	6	6	10	6	2	1	1	1		7	3	9	52	5,6	40	12
SDF skupina	3	4	12	19	7	7	4	8	9	4	13	10	100	10,7	126	-26
DEUTZ-FAHR	1	2	7	9	4	2		3	6	2	7	5	48	5,2	34	14
HURLIMANN		1	1	1	1	2	2	5	1		5	4	23	2,5	33	-10
LAMBORGHINI	1	1	3	2	1	2			2	1	1	1	15	1,6	24	-9
SAME	1		1	7	1	1	2			1			14	1,5	35	-21
AGCO skupina	13	3	10	9	13	3	2	2	4	5	3	4	71	7,6	114	-43
FENDT	7	1	5	4	8	3	2	1	3	4	3	3	44	4,7	61	-17
MASSEY-FERGUSON	3	2	1	4	3			1	1				15	1,6	32	-17
VALTRA	3		4	1	2					1		1	12	1,3	21	-9
JOHN DEERE	7	4	11	7	6	4	7	2	4	3	5	3	63	6,8	128	-65
SOLIS	3	13	14	16	13	10	13	4	9	11	4	4	114	12,2	103	11
CLAAS	3	7	7	8	2	7	5	4	2	5	1	1	52	5,6	49	3
LS MTRON	5	2	4	7	5	3	1	4	7			2	40	4,3	58	-18
KUBOTA	6	4	4	11	4		1	1	2	1	3	1	38	4,1	40	-2
KIOTI	1	2	4	9	2	1	2	1	3	5	3	1	34	3,6	34	0
ARGO skupina	1	2	4	3	3	5	3	3	4	1	1	2	32	3,4	45	-13
LANDINI	1		1	2	1	4	3	2	4	1	1	2	22	2,4	39	-17
McCORMICK		2	3	1	2	1		1					10	1,1	5	5
VALPADANA													0	0	1	-1
ANTONIO CARRARO	3	1	1	9		5	1	2	1	2	2		27	2,9	47	-20
IMPODAN (DONG FENG/LOVOL)		1	2		1	1	6	3	4	4	3	2	27	2,9	12	15
BCS skupina		2	2	5	2	4	1	1		2	1	1	21	2,3	23	-2
BCS			1	2	1	2	1	1					8	0,9	2	6
PASQUALI		1		2	1	1				1		1	7	0,8	7	0
FERRARI		1	1	1		1				1	1		6	0,6	14	-8
FARMTRAC	1	1	4	3	2	1		2	1	1	2	1	19	2	34	-15
AGROMEHANIKA			1	2	4	2					3	1	13	1,4	11	2
LINDNER	3					2	1					2	8	0,9	21	-13
Ostali (Fotrak 5, Aebi 4, Tafe 4, Tym (Branson, Kukje) 4, Goldoni 3, Hattat 2, Zetor 1)													23	2,5	24	-1
Skupaj 2024	75	67	121	144	89	78	68	41	64	70	58	57	932	100	1.104	-172
+/- glede na 2023	-7	-1	-15	-10	-54	-24	-4	-13	-19	-21	-8	4	-172	-15,6		-172

Prodaja po blagovnih znamkah

V preglednici prikazujemo podatke o prodaji v letu 2024 po blagovnih znamkah in primerjavo z letom 2023. Kot že povedano v uvodu, se je skupni trg spremenil (zmanjšal) v povprečju za 15,6 %, a pri vseh blagovnih znamkah le niso prodali manj, čeprav so le ti v manjšini. Pa tudi številke večje prodaje so skromne. Največ 15 kosov več so prodali pri Impodanu in več kot podvojili prodajo, a povedati je treba, da to pomeni iz 12 na 27 traktorjev v letu 2024. Drugi po uspešnosti so bili pri Deutz-Fahru s 14 kosi več, kar pomeni 41-odstotno povečanje oz. iz 34 na 48 kosov v letu 2024. Sledi Steyr z 12 kosi več, Solis (+11 kosov), Case IH (+ 7 traktorjev) itn. Na drugi strani so v letu 2024 najbolj nazadovali pri John Deere s prepolovitvijo prodaje oz. s 65 traktorji manj, sledita Same in Antonio Carraro z 21 oz. 20 kosi manj kot v letu 2023, tik za njima pa so LS Mtron z minus 18, Fendt, Landini in Massey Ferguson z minus 17 traktorji ter Farmtrac z minus 15, če se ustavimo pri tej številki, ki je bila tudi največja pri povečani prodaji.

Ne glede na malenkostno zmanjšanje prodaje (minus 4), New Holland ostaja na prvem mestu po prodaji tudi v letu 2024 in je skupaj s Solisom in John Deerom edini, ki je lani prodal nad sto traktorjev. Razlika do prvih zasledovalcev John Deere na tretjem in Case IH na četrtem mestu je že občutna,

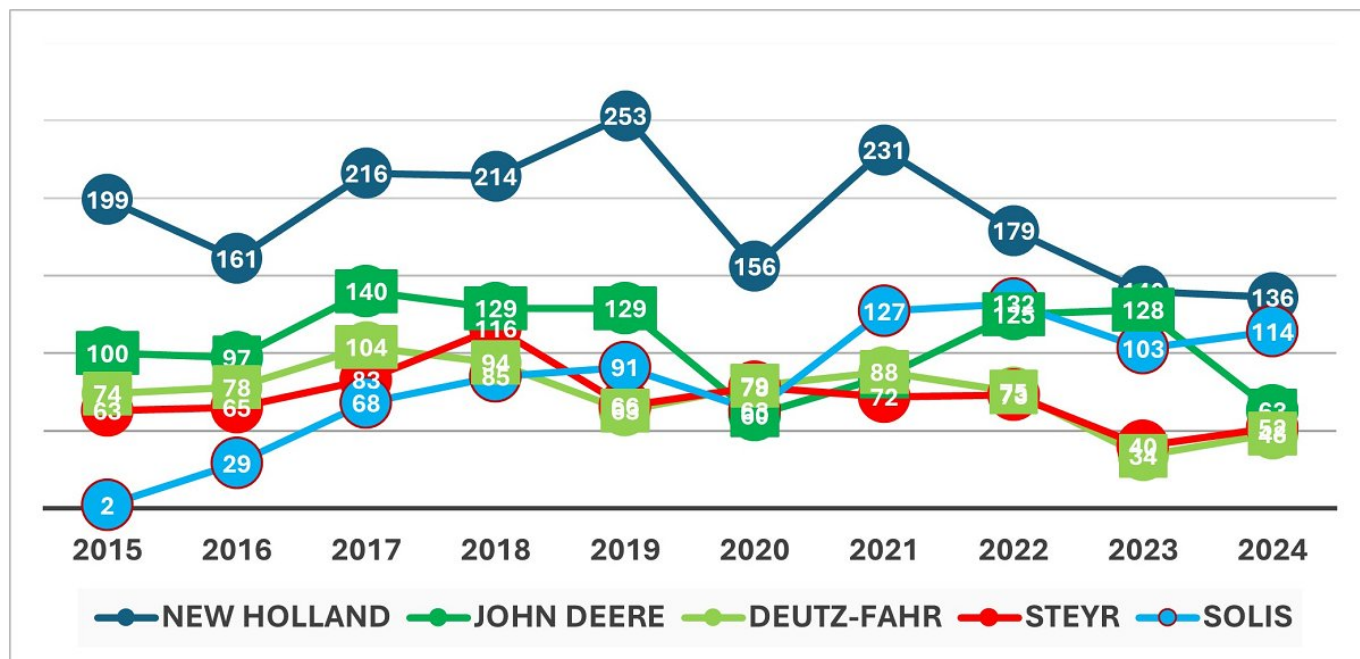
zaokroženo 50 traktorjev. Sledijo Claas, Steyr itn., kot je razvidno iz preglednice. Je pa že nekaj let mimo, ko so pri najuspešnejši blagovni znamki New Holland prodali nad 200 traktorjev letno, a o tem več v naslednjem poglavju.

Preglednica 2: Prodaja traktorjev v letu 2024 po blagovnih znamkah in premerjava z letom 2023

Znamka ¹⁾	Število 2024	Število 2023	Raz. 23/24	Raz. 23/24 %*	Raz. 23/24 rang**	Delež 2024 (%)	Delež 2023 (%)
NEW HOLLAND	136	140	-4	-2,9		14,6	12,7
SOLIS	114	103	11	10,7	4	12,2	9,3
JOHN DEERE	63	128	-65	-50,8	-1	6,8	11,6
CASE-IH	62	55	7	12,7	5	6,7	5,0
CLAAS	52	49	3	6,1	6	5,6	4,4
STEYR	52	40	12	30,0	3	5,6	3,6
DEUTZ-FAHR	48	34	14	41,2	2	5,2	3,1
FENDT	44	61	-17	-27,9	-5	4,7	5,5
LS MTRON	40	58	-18	-31,0	-4	4,3	5,3
KUBOTA	38	40	-2	-5,0		4,1	3,6
KIOTI	34	34	0	0,0		3,6	3,1
ANTONIO CARRARO	27	47	-20	-42,6	-3	2,9	4,3
IMPODAN (DONG FENG/LOVOL)	27	12	15	125,0	1	2,9	1,1
HURLIMANN	23	33	-10	-30,3	-9	2,5	3,0
LANDINI	22	39	-17	-43,6	-6	2,4	3,5
FARMTRAC	19	34	-15	-44,1	-8	2,0	3,1
MASSEY-FERGUSON	15	32	-17	-53,1	-7	1,6	2,9
LAMBORGHINI	15	24	-9	-37,5	-10	1,6	2,2
SAME	14	35	-21	-60,0	-2	1,5	3,2
AGROMEHANIKA	13	11	2	18,2	7	1,4	1,0
VALTRA	12	21	-9	-42,9		1,3	1,9
McCORMICK	10	5	5			1,1	0,5
BCS	8	2	6			0,9	0,2
LINDNER	8	21	-13			0,9	1,9
PASQUALI	7	7	0			0,8	0,6
FERRARI	6	14	-8			0,6	1,3
FOTRAK	5	0	5			0,5	0,0
AEBI	4	0	4			0,4	0,0
TAFE	4	0	4			0,4	0,0
TYM (BRANSON, KUKJE)	4	3	1			0,4	0,3
GOLDONI	3	17	-14			0,3	1,5
HATTAT	2	0	2			0,2	0,0
ZETOR	1	1	0			0,1	0,1
Ostali		4	-4			0,0	0,4
Skupaj 2024	932	1104	-172	-15,6		100,0	100,0
¹⁾ Brez štirikolesnikov (ATV, UTV/SbS)							
* Upoštevane le znamke, ki so v primerjanih letih prodale nad 10 traktorjev							
** Rang po absolutni spremembi, prvih deset + in -							

Prodaja po blagovnih znamkah v zadnjih desetih letih

V zadnjih desetih letih skupaj je pet blagovnih znamk prodalo po 700 ali več traktorjev: New Holland 1885, John Deere 1056, Solis 814, Deutz-Fahr 737, Steyr 708, sledita Antonio Carraro 656 in Same 569 traktorjev. Na sliki prikazujemo pet blagovnih znamk s prodajo 700 in več traktorjev v desetih letih. Potek podatkovnih linij še dodatno prikazuje že povedano o prodaji po blagovnih znamkah in njihova nihanja po letih.

Slika 1: Blagovne znamke s prodajo 700 in več traktorjev v zadnjih desetih letih

Serije in tipi v letu 2024

V preglednici so za blagovne znamke z nad tridesetimi prodanimi traktorji prikazane najbolj pogosto prodajane serije. Te blagovne znamke zajemajo 73,3 % skupnega trga, njihove najpogostejše prodajane serije pa v seštevku 39,8 % od vseh prodanih traktorjev. Navedeni odstotki so podobni kot v prejšnjih letih. V pregled smo zajeli blagovne znamke s prodanimi najmanj 30 traktorji v letu 2024. Nad 60 % delež prodaje v eni seriji sta imela Claas in Steyr, sledi pa 6 blagovnih znamk z nad 50 % deležem prodaje v eni seriji.

Preglednica 3: Najpogostejše prodajane serije znotraj blagovnih znamk v letu 2024

Št.	Znamka*	Število skupaj	Serijska	Število v seriji	% od znamke
1	NEW HOLLAND	136	T5	77	56,6
2	SOLIS	114	26	67	58,8
3	JOHN DEERE	63	6M	34	54,0
4	CASE-IH	62	Farmall C	32	51,6
5	CLAAS	52	Arion 400	35	67,3
6	STEYR	52	Kompakt	33	63,5
7	DEUTZ-FAHR	48	5000D	18	37,5
8	FENDT	44	200 Vario	23	52,3
9	LS MTRON	40	MT3	18	45,0
10	KUBOTA	38	M5	15	39,5
11	KIOTI	34	DK	19	55,9
	Skupaj:	683	Skupaj:	371	
	% od vseh traktorjev:	73,3	% od vseh traktorjev:	39,8	

*Znamke z lani prodanimi več kot tridesetimi traktorji.

Pri najbolj prodajanih tipih posameznih blagovnih znamk je na prvih dveh mestih Solis, sledijo pa John Deere, New Holland, Claas itn. V preglednici so prikazani podatki za prvih devet tipov v letu 2024 po prodaji.

Preglednica 4: Najpogostejše prodajani tipi traktorjev v letu 2024

Št.	Znamka	Tip	Število
1	Solis	26 4WD	33
2	Solis	26 9+9 Stage V	23
3	John Deere	6120M	22
4	New Holland	T5.120	20
5	Claas	Arion 450	19
6	Impodan	Lovol M754	17
7	New Holland	T4.75S	17
8	New Holland	T5.100S	15
9	Case IH	Farmall 75 C	15
10	Fendt	211 Vario	15

Moči traktorjev v letu 2023

Če je povprečna moč prodanega traktorja v letu 2023 prvič presegla 70 kW in je znašala 72,4 kW oziroma 98,43 KM, je v letu 2024 padla natančno na nivo leta 2022 oz. na 68,5 kW oz. na 93,2 KM. Povprečne moči prodanih traktorjev v Sloveniji so nižje kot v zahodni in vzhodni Evropi in v tem smislu spadamo bolj med države Južne Evrope oz. med prve in slednje. Tudi lani je bila, tako kot v nekaj zadnjih letih, po povprečni moči prodanega traktorja na prvem mestu Valtra, na drugem mestu je bil ponovno Fendt, sledijo John Deere, Massey Ferguson in drugi. Lani najmočnejši prodani traktor je bil Claas Axion 960 s homologirano močjo 330 kW oz. 449 KM.

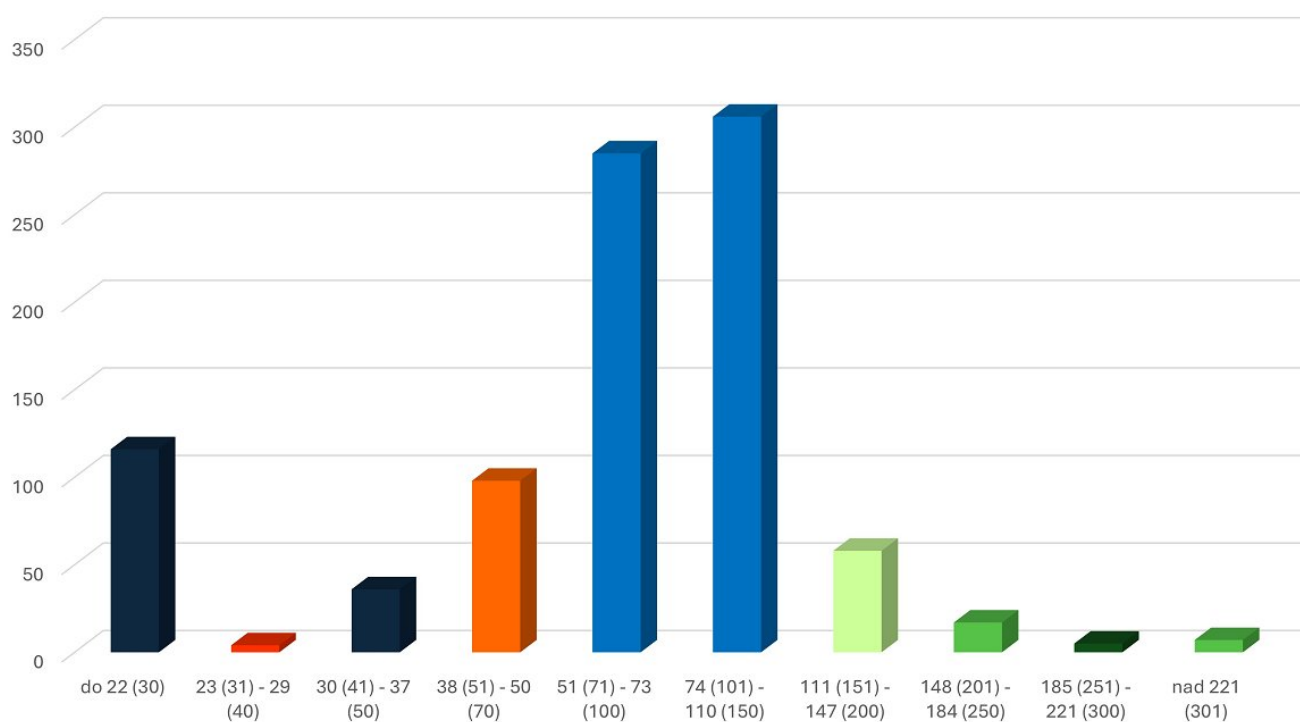
Preglednica 5: Povprečna moč posameznih blagovnih znamk v letu 2024

Znamka *	Št. tr.	kW/KM
VALTRA	12	120/163
FENDT	44	115/156
JOHN DEERE	63	106/144
MASSEY FERGUSON	15	103/140
CLAAS	52	98/133
STEYR	52	83/113
CASE IH	62	79/107
DEUTZ-FAHR	48	78/106
NEW HOLLAND	136	75/102
LANDINI	22	73/99
SAME	14	71/97
HURLIMANN	23	65/88
LAMBORGHINI	15	65/88
KUBOTA	38	64/87
KIOTI	34	51/69
IMPODAN (DONG FENG/LOVOL)	27	50/68
LS MTRON	40	44/80
ANTONIO CARRARO	31	33/45
SOLIS	114	32/44
FARMTRAC	19	22/30
Vsi traktorji	932	68,5/93,2

Pripravili smo tudi pregled števila prodanih traktorjev po skupinah moči. Kakor je vidno v preglednici, je bilo največ prodanih traktorjev v skupinah moči od 51 do 150 KM (od 38 do 110 kW). V preglednici smo navedli tudi, katera blagovna znamka je bila najuspešnejša v posamezni skupini moči, koliko traktorjev v tej skupini so prodali in kolikšen odstotek predstavlja to število od vseh traktorjev v skupini. Za boljšo predstavbo smo pripravili tudi grafikon s prikazom prodanih traktorjev po skupinah moči. Tako v preglednici kot v grafikonu smo posamezne skupine obarvali s približnimi barvami blagovne znamke z najboljšo prodajo v tej skupini.

Preglednica 6: Prodaja traktorjev po skupinah moči

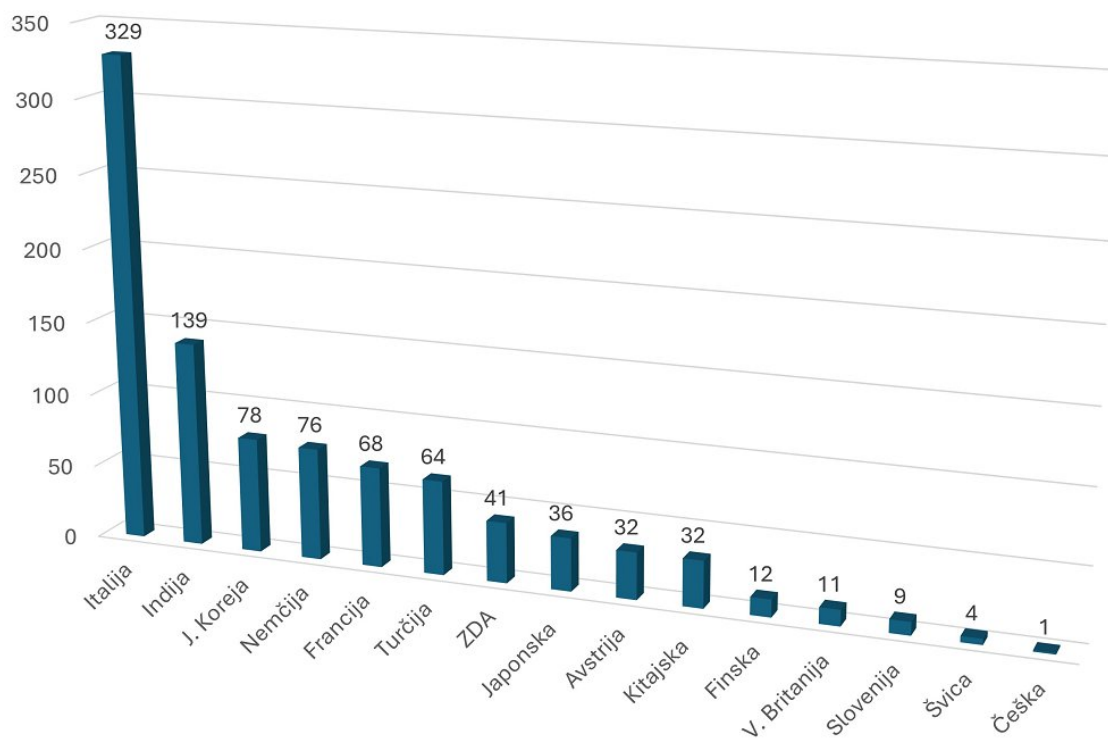
Moč kW (KM)	Število	% od vseh	1. mesto	Število	% v skupini
do 22 (30)	116	12,4	Solis	67	57,8
23 (31) - 29 (40)	4	0,4	Kubota	2	50
30 (41) - 37 (50)	36	3,9	Solis	13	36,1
38 (51) - 50 (70)	98	10,5	Kioti	19	19,4
51 (71) - 73 (100)	285	30,6	New Holland	46	16,1
74 (101) - 110 (150)	306	32,8	New Holland	70	22,9
111 (151) - 147 (200)	58	6,2	Claas	15	25,9
148 (201) - 184 (250)	17	1,8	Fendt	5	29,4
185 (251) - 221 (300)	5	0,5	John Deere	2	40
nad 221 (301)	7	0,8	Fendt	4	57,1
Skupaj	932	100			

Slika 2: Število prodanih traktorjev po skupinah moči v kW (KM)

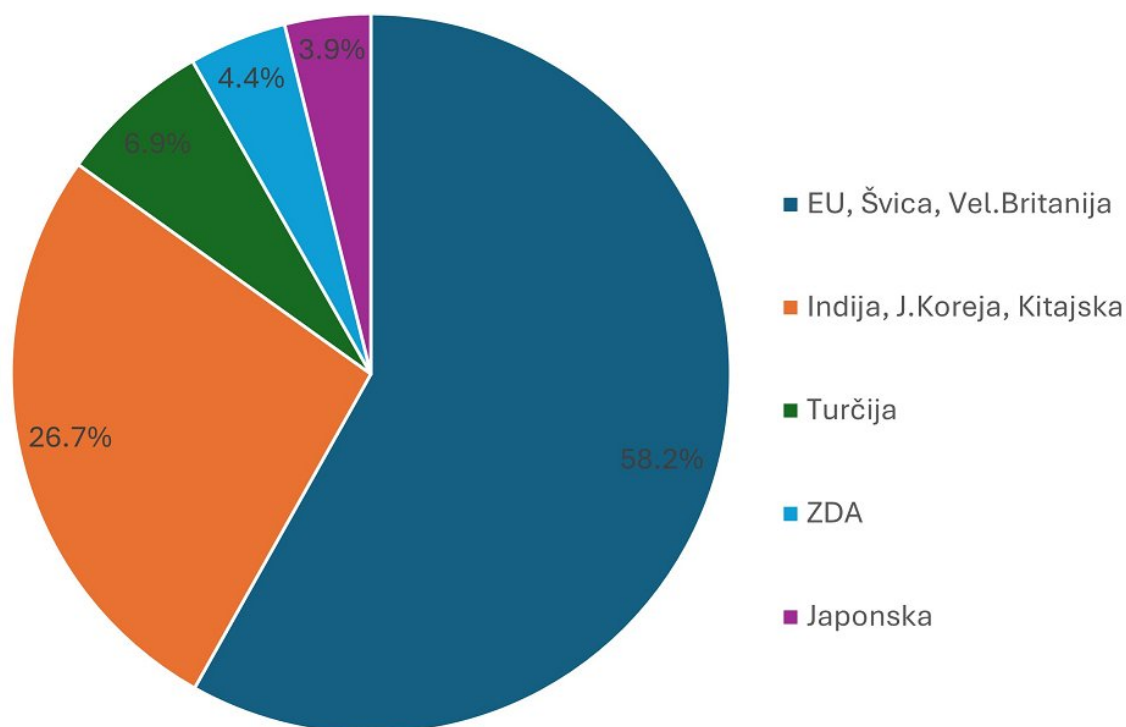
Prodaja po državah in regijah proizvodnje

Pripravili smo pregled izvora traktorjev po državah proizvodnje. To pomeni državo, kjer so bili traktorji dejansko proizvedeni in ne, kje imajo proizvajalci sedeže. Npr. večina od 64 traktorjev iz Turčije je bilo proizvedenih za proizvajalce s sedežem izven Turčije. Daleč največ lani prodanih traktorjev v Sloveniji je bilo, kot že vrsto let, proizvedenih v Italiji – 329, kar je dobra tretjina, sledita Indija in Južna Koreja, nato pa Nemčija, ki je bila predlani na drugem mestu. Je pa bila prodaja po vseh državah manjša kot v letu 2023.

Slika 3: Izvor traktorjev po državah proizvodnje v letu 2023

Pripravili smo tudi pregled izvora traktorjev po regijah proizvodnje. Združili smo države s podobnim tehničnim in cenovnim nivojem traktorjev. Tako smo Japonsko, pa tudi Turčijo navedli ločeno. V primerjavi z letom 2023 se je nekoliko povečal dežel traktorjev iz Daljnega Vzhoda (Indija, Južna Koreja, Kitajska) in Turčije, zmanjšal pa iz Evrope (EU, Švica, Velika Britanija). Če boste pozorno pogledali oba grafikona, boste videli, da je število kitajskih traktorjev občutno nižje kot indijskih ali južnokorejskih.

Slika 4: Delež izdelanih traktorjev po regijah v letu 2024

Štirikolesniki kot traktorji

Kot smo navedli v uvodu, v podatkih upoštevamo le »prave« traktorje, ne pa tudi štirikolesnikov, ki so v zadnjih letih lahko homologirani in registrirani tudi kot traktorji. V to skupino spadajo tako štirikolesniki, ki imajo sedeža nameščena enega za drugim (kot motocikel) in jih običajno označujemo z oznako ATV, kot štirikolesniki, ki imajo sedeža nameščena enega poleg drugega (kot osebno ali tovorno vozilo) in imajo praviloma nameščeno kabino ter nakladalno površino (keson). Te običajno označujemo z UTV ali SbS. Seveda so taka vozila lahko zelo uporabna pri delu na kmetiji, a v veliko večji meri se uporabljajo za rekreativne namene. Ne glede na to, da EU uredba, ki ureja ugotavljanje skladnosti (homologacijo) traktorjev, dopušča, da jih proizvajalci opredelijo kot traktorje, bi jih težko šteli med »klasične« traktorje. V letu 2024 je bilo v Sloveniji kot traktor registriranih kar 728 štirikolesnikov.

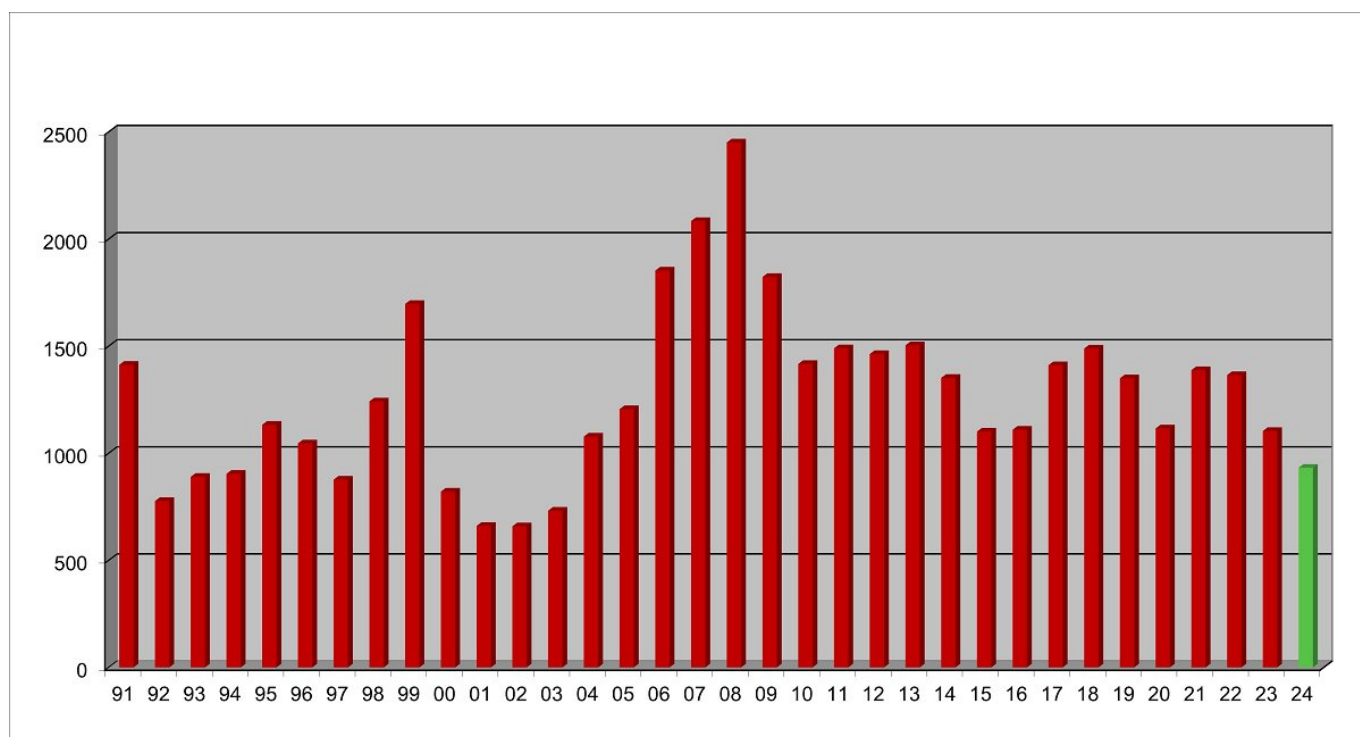
Prodaja od leta 1991 in pogled naprej

Pregled prodaje novih traktorjev v letu 2024, ki smo ga pripravili na osnovi registriranih novih traktorjev v posameznih mesecih, ki jih pripravlja in posreduje Ministrstvo za infrastrukturo, za kar se jim na tem mestu zahvaljujemo, zaključujemo s tradicionalno sliko, ki prikazuje prodajo novih traktorjev v Sloveniji od leta 1991 naprej. Lansko leto je bilo s prodajo 932 traktorjev na nivoju let 1993 in 1994, ali če ponovimo povedano iz uvoda, prvič po letu 2003 je bilo prodanih manj kot 1.000 traktorjev letno. Res, da letos ni več visoke inflacije, a njene posledice so še vedno tukaj, predvsem

pa cenovna in dohodkovna nesorazmerja, kar je čas, ko se začno urejena medsebojna razmerja podirati. Cene kmetijskih proizvodov in tudi kmetijskih inputov so po vrhu v letu 2022 lani in predlani padle, a če kmetijske inpute pogledamo podrobneje, lahko vsaj delno razložimo slabšo prodajo traktorjev in tudi druge kmetijske tehnike v lanskem letu, vsaj s stališča cen v kmetijstvu. Najbolj so se znižale cene gnojil, krmil, folije in malenkostno tudi cene goriv. Kaj pa cene strojev, pa tudi gradenj? So se tudi znižale? Statistika je jasna. Sploh ne, za skoraj 3 % so se lani celo povečale. Kljub temu, da je večina proizvajalcev morala zmanjšati proizvodnjo, skrajšati delovni čas, odpuščati, cen strojev niso zmanjšali. Že velikokrat videno: ko proizvajalci enkrat cene strojev dvignejo (upravičeno ali pa tudi ne, praviloma pa nad stopnjo inflacije), jih več ne spustijo.

Morda kdo poreče, saj (visoke) cene strojev tudi niso vse. Kaj pa razpisi za sofinanciranje investicij v kmetijsko in gozdarsko tehniko? Splošno pesimistično vzdušje v družbi. Res je, tudi to vpliva, a še zdaleč ne v taki meri kot dohodki kmetijstva in stroški za investicije (cene strojev). Res že nekaj let ni bilo razpisov za sofinanciranje in za posameznika je ta podpora dobrodošla, a delež sofinanciranih strojev, posebej traktorjev, je relativno majhen. Še malo pa ga bomo na daljši rok lahko prikazali s prsti ene roke. In tudi bodoče ne bo veliko bolje. Kdor je vsaj bežno preletel strateški načrt skupne kmetijske do leta 2027 ve, da bodo sofinancirani le traktorji za gorska območja in ekološko sadjarstvo in vinogradništvo – oba razpisa naj bi bila objavljena tokom leta 2025, kasneje pa še za mehanizacijo za posek in spravilo lesa. Tako se je žal uresničila naša napoved iz začetka lanskega leta, da se bo trend nadaljevanja zmanjšanja prodaje iz leta 2023 nadaljeval tudi v letu 2024.

In letos, v letu 2025? Kaj lahko pričakujemo? Kot kaže, nič posebej optimističnega, prej obratno. Proizvajalci še vedno zmanjšujejo proizvodnjo, le na znižanje cen strojev nihče ne pomisli. Pa tudi na izjemne dobičke, s katerimi so se vsi ponašali še pred par leti, so vsi pozabili. Le ob padanju dobičkov kot po pravilu jadikujejo. Kartelni dogovor? Sploh ne, le pretekle izkušnje kažejo, da je treba dovolj dolgo vztrajati, pa se kmetje prilagodijo višjim cenam. Tako, da še bolj povečajo proizvodnjo, še več denarja, zasluženega izven kmetijstva, namenjajo za investicije v kmetijstvu, se odrekajo osebnemu standardu, pa tudi nekako se navadimo na višji nivo cen. Res tu in tam kakšen proizvajalec konča v stečaju ali pa za vedno zapre svoja vrata, a to nikogar posebej ne gane, proizvodnih zmogljivosti je na svetu več kot dovolj. Evropsko združenje proizvajalcev kmetijske tehnike CEMA je sredi januarja objavilo zadnje rezultate raziskav pričakovanj med člani za leto 2025 oziroma t.i. splošni indeks poslovne klime. Ta se je sicer povečal iz - 37 na - 31 točk, a je tako še vedno krepko v negativnem območju (na lestvici med + 100 do - 100). Ali povedano drugače, pričakovanja proizvajalcev so še vedno negativna, le malo manj negativna. Nekaj podobnega lahko pričakujemo tudi za prodajo traktorjev v Sloveniji v letu 2025. Nadaljnje zmanjšanje prodaje, a relativno manjše kot letu 2023 in 2024, tudi zaradi že tako nizkega nivoja prodaje v teh dveh letih. Morda pa se tokrat motimo.

Slika 5: Število novo registriranih traktorjev po letih